

AVFALL SØR AS
Postboks 4094
4689 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marit Solum, 37 01 78 46

Oversendelse av endret tillatelse – Støleheia avfallsanlegg

Statsforvalteren i Agder har etter søknad endret tillatelsen til Avfall Sør AS for Støleheia avfallsanlegg i Vennesla kommune. Tillatelsen gjelder fra dags dato, og erstatter tidligere tillatelser for anlegget. Endret tillatelse er vedlagt dette brevet.

Vi har gitt tillatelse til utvidelse av deponiet, og har i stor grad videreført kravstillingen i den tidligere tillatelsen, men har stilt noen nye krav til deponeringen. I tillegg har vi stilt krav til håndtering av ordinært avfall til forbrenning og bunnaske fra sorteringsanlegg. Endringene fremgår av loggen på side 2 i tillatelsen.

Vi fatter vedtak om at Avfall Sør AS skal betale et gebyr på kr 133 000 for saksbehandlingen.

Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad om drift av deponier av 14.11.2023, inkludert søknad om mottak og mellomlagring av avfall, utfyllende opplysninger i brev av 23.11.2023 samt møter og annen kommunikasjon i saken.

1 Vedtak

1.1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir med dette Avfall Sør AS tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Støleheia avfallsanlegg. Tillatelsen gjelder fra dags dato, og erstatter tidligere tillatelser for anlegget. Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt. I tillegg til kravene som følger av tillatelsen, plikter den driftsansvarlige å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen.

Endringene fremgår av endringsloggen på side 2 i tillatelsen. Vi har vurdert søknaden om utvidelse av deponiet, og tillater utvidelse av deponiet med en ny deponidel (deponi 2). Ved behandling av søknaden har vi gjennomgått kravene i den eksisterende tillatelsen og revidert dem i tråd med dagens kravstilling til ordinære avfallsdeponier. Hovedsakelig innebærer endringene presiseringer, omorganisering og oppdateringer av referanser til lovverk m.m. Vi har imidlertid stilt noen nye krav til deponeringen samt stilt krav om at Avfall Sør AS skal redegjøre for sigevannets påvirkning på

resipienten og risikovurdere utslippet tre år etter at deponi 2 er tatt i bruk. I tillegg har vi etter søknad tatt inn mottak/håndtering av ordinært avfall til forbrenning og mottak/håndtering av bunnaske fra forbrenningsanlegg i tillatelsen, med tilhørende vilkår. Basert på nye avklaringer for BAT for avfallsanlegg har vi også tatt ut krav om separering av urensset avløpsvann og bindende utslippsgrenseverdier (BAT-AEL) for utslipp til vann fra innendørs komposteringsanlegg. Endringene fremgår av endringsloggen på side 2 i tillatelsen.

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11, jf. §§ 16 og 29, samt avfallsforskriften §§ 9-7 og 11-6 og endret i medhold av forurensningsloven § 18 første ledd punkt 6.

1.2 Vedtak om gebyr for saksbehandlingen

Avfall Sør AS skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling, jf. varsel om gebyr i brev av 27.06.2024. Gebyret fastsettes til kr 133 000. Dette tilsvarer sats 4 for arbeid med tillatelser, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Vi gjør oppmerksom på at denne summen er noe høyere enn summen som ble angitt for sats 4 i brevet med varsel om gebyr. Endringer i forurensningsforskriften kapittel 10 trådte i kraft 01.07.2024, og medfører en økning av de angitte satsene i § 39-4. Siden saksbehandlingen av søknaden i hovedsak er gjort etter at endringene trådte i kraft har vi lagt de nye satsene til grunn ved fastsettelse av gebyr.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

2 Frister

Følgende frister gjelder:

Punkt i tillatelsen	Tema	Frist
3.4	Oversende oppdatert beregningsgrunnlag for finansiell sikkerhet for farlig avfall	Innen 07.02.2025
6.9, 6.10	Oversende oppdatert beregningsgrunnlag for finansiell sikkerhet og overvåkingsprogram for deponiet	Før deponi 2 tas i bruk
13.5	Årlig rapportering til Statsforvalteren	Innen 01.03 <u>hvert år</u>
15.1	Redegjøre for sigevannets påvirkning på resipient og risikovurdere utslippet	Tre år etter at deponi 2 er tatt i bruk

3 Kort om bakgrunnen for saken

Avfall Sør AS sin tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Støleheia avfallsanlegg ble første gang gitt i 1996. I etterkant har Statsforvalteren gjort flere mindre endringer av tillatelsen, og 22.07.2022 ble tillatelsen revidert i forbindelse med implementering av BAT-konklusjoner for avfallsbehandling, jf. punkt 3.1. Del 6 med krav til deponiet ble imidlertid ikke endret.

Statsforvalteren mottok den 14.11.2023 søknad fra Avfall Sør AS om utvidelse av deponiet samt mottak og håndtering (mellomlagring og pakking/balling) av avfall til forbrenning.

3.1 BAT-konklusjoner for avfallsbehandling

BAT-konklusjonene er en beskrivelse av de beste tilgjengelige teknikkene for å begrense forurensning i bransjen. Noen BAT-konklusjoner er generelle og gjelder for alle anlegg som er omfattet, mens andre er spesifikke for særlige aktiviteter. Noen BAT-konklusjoner innebærer bindende utslippsgrenseverdier, BAT-associated emission levels (BAT-AEL). BAT-konklusjoner for avfallsbehandling (Waste Treatment BREF) ble vedtatt og offentlig publisert 10.08.2018, og miljømyndighetene skal sikre at bedrifter som behandler avfall over en viss kapasitet må drive i henhold til BAT-konklusjonene senest 10.08.2022.

BAT-konklusjonene for avfallsbehandling gjelder for anlegg som faller inn under virkeområdet i forurensningsforskriften¹ kapittel 36 vedlegg 1, og er omfattet av industriutslippsdirektivet (IED). Dette inkluderer anlegg som sluttbehandler ordinært avfall med en kapasitet på mer enn 50 tonn per dag (5.3 a), eller som gjenvinner ordinært avfall med en kapasitet på mer enn 75 tonn per dag (5.3 b), samt anlegg som mellomlagrer farlig avfall med en kapasitet på mer enn 50 tonn (5.5).

Basert på Avfall Sør AS sin redegjørelse for kapasiteten ved anlegget har Statsforvalteren vurdert at anlegget er omfattet av industriutslippsdirektivet/BAT-konklusjoner for avfallsbehandling, jf. pkt. 4.3.

3.2 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. Bærekraftsmålene ble vedtatt høsten 2015, og består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. De handler om å oppnå bærekraftig utvikling langs tre dimensjoner: økonomisk, sosialt og miljømessig.

Norge er forpliktet til å jobbe for at verden når målene innen 2030. Regjeringens plan for å nå bærekraftsmålene i Norge er lagt frem i stortingsmelding nr. 40 (2020 – 2021), «Mål med mening».

3.3 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven²

Den som driver avfallsanlegg som kan medføre forurensning eller virke skjemmende må ha tillatelse etter forurensningsloven, jf. forurensningsloven §§ 11 og 29 og avfallsforskriften §§ 9-7 og 11-6.

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 5. ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad de omsøkte tiltakene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

¹ Forskrift 01.06.2004 nr. 930 om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften).

² Lov 13.03.1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven).

Forurensningsforskriften kapittel 36

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett i forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Statsforvalteren skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår ev. tilhørende utslippsgrenseverdier (BAT-AEL) innen fire år etter EU har offentliggjort krav for den aktuelle bransjen, jf. forurensningsforskriften § 36-19 andre ledd.

Avfallsforskriften³

Avfallsforskriften kapittel 11 stiller krav til håndtering av farlig avfall, og skal sikre at avfallet tas hånd om på en slik måte at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

Avfallsforskriften kapittel 9 inneholder krav til deponering av fall.

Naturmangfoldloven⁴

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften⁵

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027, med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

I henhold til vannforskriftens § 4 skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand. Det betyr at Statsforvalteren ikke kan gi tillatelse til utslipp som kan føre til at tilstanden forringes eller som fører til at det er fare for at miljømålet ikke nås. Ved økte utslipp til en vannforekomst med dårlig kjemisk og/eller økologisk tilstand må Statsforvalteren derfor vurdere om økningen er til hinder for å oppnå miljømålene.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Forurensningsmyndighetene har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 2 i tillatelsen), med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset.

³ Forskrift 01.06.2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).

⁴ Lov 19.06.2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).

⁵ Forskrift 15.12.2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften).

4 Statsforvalterens vurdering

4.1 Begrunnelse for vedtaket

Forurensningsmessige ulemper og negative miljøkonsekvenser

Statsforvalteren vurderer at de største forurensningsmessige ulempene ved driften av avfallsanlegget er utslipp til grunn og vann. I tillegg kan støy og lukt medføre negative konsekvenser for omgivelsene.

Samfunnsnytte

Prioriteringene i norsk avfallspolitikk er i tråd med EUs rammedirektiv for avfall, og legger opp til at man i størst mulig grad skal unngå at avfall oppstår. Avfall som likevel oppstår skal fortrinnsvis ombrukes, eller om dette ikke er mulig gjennomgå material- eller energigjenvinning. Deponering av avfall er dermed ikke en ønskelig måte å håndtere avfall på. Likevel er det fremdeles et stort behov i samfunnet for å kunne håndtere avfallstyper som ikke kan ombrukes eller gjenvinnes. I tillegg gjør mange graveprosjekter, både regionalt og lokalt, at det oppstår forurensede masser som ikke kan gjenbrukes. Deponier har dermed en viktig samfunnsfunksjon, ved at man her håndterer avfallet på et anlegg med mottakskontroll, utslippskontroll og andre tiltak som begrenser forurensningen.

Vurdering av naturmangfoldloven

I offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal rettsprinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 legges til grunn, jf. § 7. Naturmangfoldlovens prinsipper har blitt vurdert i tidligere saksbehandling for anlegget, og her vurderer vi derfor utelukkende utvidelse av deponiet. Etablering av deponi 2 vil innebære gjenfylling av et myrområde og tjernene Tvitjønnane, som har variabel vannstand. I forbindelse med områdereguleringen for Støleheia Sør i 2023 ble det gjennomført en landskapsanalyse, naturtypekartlegging og en rapport for biologisk mangfold. Landskapsanalysen konkluderer med at landskapsverdien for området rundt avfallsanlegget har ingen til middels verdi, og at området hvor deponi 2 er planlagt etablert er klassifisert til liten verdi. Det er ikke registrert prioriterte naturtyper eller arter av nasjonal verdi i området, jf. Miljødirektoratets kartløsning Naturbase. Det er registrert buttsnutefrosk, nordfirfirsle og småsalamander. Disse artene er av Artsdatabanken klassifisert som livskraftige per oktober 2024.

Vi anser kunnskapsgrunnlaget for å være tilstrekkelig til å fatte et forsvarlig vedtak, jf. § 8. Førre-var-prinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. § 9. Vi har i tillatelsen stilt vilkår for å begrense utslipp fra utvidelsen av deponiet, blant annet til bruk av beste tilgjengelige teknikker og renseløsning tilpasset virksomheten og de faktiske utslippene. Vi anser derfor kravene i §§ 10 til 12 som oppfylt.

Vurdering av vannforskriften

Vannforskriften har som målsetting at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027. Myndighetene kan ikke gi tillatelse til et utslipp som varig forringer vannkvaliteten i resipienten.

Sigevann fra deponiet, inkludert sigevann fra deponiutvidelsen, ledes via Otraledningen til utslipp i Østergapet-indre (vannforekomstID 0130010301-2-C) i Kristiansandsfjorden. Basert på beskrivelsen i søknaden skal deler av deponi 1 avsluttes parallelt med at deponi 2 tas i bruk, og utvidelsen skal

derfor ikke medføre en vesentlig økning av utslipp til vann. Vi har i tillatelsen stilt krav til vannhåndtering, blant annet om at mengden sigevann skal begrenses mest mulig gjennom avskjæring av rent overvann, begrensning av åpent areal for deponering og bunntetting for deponi 2. I tillegg har vi stilt krav om at Avfall Sør AS tre år etter at deponi 2 er tatt i bruk skal redegjøre for og risikovurdere sigevannets påvirkning på resipienten. Dersom denne redegjørelsen skulle vise at det er behov for tiltak vil vi vurdere å fastsette tiltaksgrenser for å angi hva som er akseptabel påvirkning i resipienten. Med vilkårene som er stilt i tillatelsen forventer vi ikke at endringen vil medføre at miljømålene for denne vannforekomsten ikke nås.

Utvidelse av deponiet vil innebære gjenfylling av et myrområde og tjernene Tvitjønnane. Tjernene har varierende vannstand, og har ikke permanent vannspeil eller noen fast avgrensning. Det er ikke direkte forbindelse til andre vann eller bekker. Vannforskriften definerer en vannforekomst som en avgrenset og betydelig mengde av overflatevann, og vi vurderer at Tvitjønnane ikke faller inn under denne definisjonen. Tvitjønnane inngår i vannforekomsten Otra – lakseførende strekning, bekkefelt (vannforekomstID 021-1232-R), og en gjenfylling kan tenkes å påvirke vannforekomster nedstrøms gjennom endringer i nedbørsfeltet. Med vilkårene som er stilt i tillatelsen forventer vi imidlertid ikke at en gjenfylling av Tvitjønnane vil medføre at miljømålene for nedstrøms vannforekomsten ikke nås.

Konklusjon

Statsforvalteren har ved fastsettelse av vilkår lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med fordelene og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Med vilkårene stilt i tillatelsen vurderer vi at endringene i tillatelsen ikke vil medføre økte utslipp til ytre miljø.

Vi vil likevel understreke at all forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter den driftsansvarlige å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår i tillatelsen.

4.2 Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav i tillatelsen

Rammer (tillatelsens punkt 1 og vedlegg 1)

Vi har endret punkt 1 for å lage en mer oversiktlig fremstilling av type avfall og aktiviteter på anlegget. Dette innebærer at vi i vedlegg 1 har lagt inn en oversikt over avfallstyper som mottas, behandles og mellomlagres (tabell 1) samt en oversikt over farlig avfall som mottas og mellomlagres (tabell 2). Basert på innspill fra Avfall Sør AS har vi justert mengdene for flere fraksjoner farlig avfall, og i tillegg lagt til noen nye fraksjoner. Dette innebærer økt mengde farlig avfall ved anlegget. Siden lagring av farlig avfall skal være innendørs på fast ugjennomtrengelig dekke med oppsamling av eventuell avrenning, jf. tillatelsen punkt 3.2.1, vurderer vi at dette ikke vil medføre økt fare for forurensning. Endringene medfører at Avfall Sør AS må sende inn et oppdatert beregningsgrunnlag for finansiell sikkerhet for farlig avfall, jf. tillatelsen punkt 3.4.

I tråd med andre nyere tillatelser til mottaksanlegg for avfall har vi presisert maksimal årlig mengde som kan mottas og hvor mye som kan lagres på anlegget til enhver tid for de fleste avfallsfraksjonene. Vi har i tråd med søknaden ikke satt noen grense for årlig mottak og deponering

av ordinært avfall, inkludert forurensede masser. Avfall Sør AS har i søknaden beskrevet at det er vanskelig å forutsi hvor mye avfall som leveres hvert år, særlig når en større andel av avfallet som mottas er forurensede masser fra lokale og regionale utbyggingsprosjekter. Vi presiserer at Avfall Sør AS må ha rutiner og prosedyrer som sikrer at dere ikke tar inn mer avfall på anlegget enn det som kan håndteres etter kravene i tillatelsen og forurensningsloverket. I tillatelsen har vi også tatt inn krav om at den driftsansvarlige skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om deponering av massene vil kunne påvirke deponiets sivevannskvalitet, jf. tillatelsen punkt 6.4.2.

Pakking/balling, kverning og mellomlagring av avfall til forbrenning (tillatelsen punkt 3.2.3)

For å redusere mulig avrenning fra avfallet har vi stilt krav om at behandling av avfallet skal være under tak (telt, presenning e.l.) samt at avfallet fortrinnsvis skal pakkes/balles samme dag, og senest i løpet av den påfølgende dagen. Håndtering og lagring av avfallet skal ikke medføre forurenset avrenning. Avfall Sør AS må gjøre nødvendige tiltak for å forhindre avrenning fra behandling og mellomlagring av avfallet, inkludert sikre at plasten som brukes til balling er tett og at ballet avfall ikke angripes av skadedyr eller utsettes for andre skader.

Bunnaske fra forbrenningsanlegg (tillatelsen punkt 3.2.4)

Vi tillater at bunnasken kan mellomlagres og behandles på deponiområdet i tråd med beskrivelsen i søknaden. Avfall Sør AS må gjøre nødvendige tiltak for å sikre at mottak, mellomlagring og behandling ikke medfører uakseptabel forurensning, inkludert støving og støy. I søknaden er det beskrevet at siktet bunnaske utgjør 90 – 95 % av totalen, og at dette deponeres. Vår kravstilling for mellomlagring og behandling er forutsatt at dette i stor grad er avfall som likevel skal deponeres ved anlegget. Det er imidlertid viktig at Avfall Sør AS utformer lagringsområdet for å begrense inntrenging av vann og dannelse av sivevann i størst mulig grad.

Behandling av bunnaske er omfattet av BREF for avfallsforbrenning, og vår senere vurdering av denne aktiviteten kan medføre endrede krav, jf. punkt 4.5.

Vi tillater at bunnaske kan sorteres døgntkontinuerlig gitt at støygrensene overholdes, jf. tillatelsen punkt 1.2. Dersom vi mottar klager på støy fra anlegget kan vi kreve at Avfall Sør AS dokumenterer at støygrensene overholdes. Hvis beregninger eller målinger viser at støygrensene ikke overholdes kan vi kreve at Avfall Sør AS gjennomfører tiltak for å redusere støy, inkludert at sortering av bunnaske bare skal gjøres innenfor anleggets normale åpningstid.

Utendørs kompostering av oljeforurensede masser (tillatelsen punkt 5.3)

Vi har tatt inn strengere krav til utforming av komposteringsanlegget, i tråd med økt fokus på reduksjon av oljeutslipp fra avfallsanlegg og kravstilling i sammenlignbare nyere tillatelser.

Særskilte vilkår for deponering av avfall (tillatelsen punkt 6)

Vi har i dette punktet i stor grad videreført kravene som var i den tidligere tillatelsen, men med oppdatert ordlyd og referanser til lovverk, noen presiseringer og omorganisering av teksten. Vi har imidlertid tatt inn noen nye krav som følge av utvidelse av deponiet:

- Krav om at den driftsansvarlige skal inneha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere hvordan deponering av forurensede masser vil påvirke sigevannskvaliteten, jf. punkt 6.4.2
- Krav til deponering av masser med fremmede arter, jf. punkt 6.4.6
- Krav om bunntetting for deponi 2, jf. punkt 6.5.2
- Krav til eget målepunkt for urensset sigevann fra deponi 2 før samtløp med annen avrenning og oppdatering av overvåkingsprogram i tråd med dette, jf. punkt 6.5.3 og 6.10.3
- Krav om avsatt plass til eventuelt fremtidig rensetrinn for deponi 2, jf. punkt 6.5.3
- Krav om at driftsansvarlig skal vurdere sigevannskvalitet og renseeffekt i forbindelse med den årlige rapporteringen, jf. punkt 6.5.3
- Krav om at det for endelige delavslutninger av deponiet skal sendes en beskrivelse til Statsforvalteren i forkant for eventuelle kommentarer, jf. punkt 6.8.2

Avfall Sør AS må også oversende oppdatert beregningsgrunnlag for finansiell sikkerhet og overvåkingsprogram for deponiet før deponi 2 kan tas i bruk, jf. punkt 6.9 og 6.10.3.

Overvåking av sigevann, sigevannssediment, overflatevann og grunnvann (tillatelsen punkt 6.10.3)

Vi har gjort noen endringer i dette punktet som følge av at avfallsforskriften kapittel 9 ble revidert i 2022, inkludert vedlegg III som angir kontroll- og overvåkingsprosedyrer for deponier. Vi har imidlertid åpnet for at den driftsansvarlige kan ta stikkprøver for å vurdere sigevannets og overflatevannets sammensetning. Vi viderefører derfor kravet om månedlig prøvetaking av sigevannet og kvartalsvis prøvetaking av overflatevann og grunnvann fra den tidligere tillatelsen.

Utslipp til vann (punkt 7.3)

På bakgrunn av nye avklaringer for BAT for avfallsanlegg har vi tatt ut krav om separering av urensset avløpsvann og bindende utslippsgrenseverdier (BAT-AEL) for utslipp til vann fra innendørs komposteringsanlegg, jf. punkt 4.3.

Vurdering av påvirkning av resipienten (tillatelsen punkt 15.1)

Basert på beskrivelsen i søknaden skal deler av deponi 1 avsluttes parallelt med at deponi 2 tas i bruk, og utvidelsen skal derfor ikke medføre en vesentlig økning av utslipp til vann. For å dokumentere at utvidelsen av deponiet ikke medfører uakseptabel forurensning, har vi stilt krav om at Avfall Sør AS tre år etter at deponi 2 er tatt i bruk skal redegjøre for og risikovurdere sigevannets påvirkning på resipienten (Kristiansandsfjorden). Dersom redegjørelsen viser at det er behov for tiltak, vil vi vurdere å fastsette tiltaksgrenser for sigevannet for å angi akseptabel påvirkning.

Krav om tilstandsrapport og utredning av utslipp til vann

Vi har mottatt dette fra Avfall Sør AS, og har derfor fjernet kravene fra tillatelsen.

4.3 Vurdering av IED/BAT

Statsforvalteren har tidligere gjort en vurdering av BAT-konklusjonene og BAT-utredningene vi har mottatt fra Avfall Sør AS. Vi vurderte at anlegget er omfattet av industriutslippsdirektivet (IED) og BAT-konklusjoner for avfallsbehandling, samt faller inn under forurensningsforskriften § 36-1 vedlegg I, punkt 5.3 b og 5.5. Dette innebærer at de generelle BAT-konklusjonene (BAT 1 – 24) gjelder

for anlegget. I tillegg gjelder spesifikke BAT-konklusjoner for biologisk behandling og forbehandling før forbrenning eller samforbrenning. Ved revidering av tillatelsen i 22.07.2022 utarbeidet Statsforvalteren vilkårene i tråd med kravene til best tilgjengelige teknikker (BAT) som følger av industriutslippsdirektivet, de generelle BAT-konklusjonene og BAT-konklusjoner for biologisk behandling. Dette inkluderte krav om separering av prosessavløpsvann fra kompostering fra urensset sigevann samt bindende utslippsgrenseverdier til luft og vann fra innendørs komposteringsanlegg.

Vi har siden 2022 hatt flere møter med Avfall Sør AS hvor vi har diskutert disse kravene. Det er ikke utslipp av vann fra selve komposteringsanlegget, men i påvente av analyseresultater lagres komposten utendørs. Vi har i møter med Miljødirektoratet diskutert om komposten oppfyller kravene i forurensningsloven § 27 tredje ledd, slik at utendørs lagringen ikke skal regnes som en del av avfallsbehandlingen. Basert på nye avklaringer vurderer vi at denne lagringen av kompost ikke skal regnes som en del av behandlingsprosessen, og at Avfall Sør AS ikke har utslipp til vann som er omfattet av kravet om bindende grenseverdier (BAT-AEL). Vi har derfor tatt ut krav om separering av avløpsvann fra innendørs komposteringsanlegg og bindende utslippsgrenseverdier til vann fra tillatelsen. Basert på kapasiteten er anlegget likevel omfattet av BAT for avfallsbehandling, og bindende grenseverdier for utslipp til luft fra innendørs komposteringsanlegg gjelder fremdeles.

4.4 Søknad om forbehandling av avfall (forbrenningsmiks)

I søknaden av 14.11.2023 har Avfall Sør AS også søkt om mottak og forbehandling av farlig avfall for å lage en god forbrenningsmiks. Vi vurderer at dette kan være behandling av farlig avfall, og har videresendt søknaden til Miljødirektoratet som rette myndighet.

4.5 Behandling av bunnaske fra forbrenningsanlegg

Vi har i tillatelsen stilt krav til mottak og mellomlagring av bunnaske fra forbrenningsanlegg, jf. tillatelsen punkt 3.2.4. Statsforvalteren har tidligere vurdert at behandlingen av bunnaske er omfattet av BAT for avfallsforbrenning. Dette vil kunne medføre krav til hvordan behandlingen av bunnasken skal utføres, inkludert bindende utslippsgrenser til vann (BAT-AEL). Vi ønsker imidlertid å koordinere vår behandling av dette med en annen Statsforvalter som har et lignende anlegg, og vil derfor vurdere kravstillingen til behandlingsprosessen i løpet av 2025.

5 Faktagrunnlag

5.1 Om lokaliteten

Avfallsanlegget til Avfall Sør AS ligger på Støleheia i Vennesla kommune, gnr./bnr. 25/12, 25/14, 25/15, 25/16, 25/19, 26/5, 26/22, 26/26, 26/27 og 27/462. Anlegget ble etablert i 1996 og består av mottaks- og sorteringsanlegg for avfall fra husholdninger og næring, komposteringsanlegg for matavfall og slam, forurensede masser og hage- og parkavfall, avvanningsanlegg for slam og deponi for ordinært avfall. Utover et datalagringscenter er det ingen nærliggende industri i området, men områdereguleringen for Støleheia Sør, vedtatt i 2023, tilrettelegger for kraftkrevende industri.

5.2 Planstatus

Området er i reguleringsplanen (PlanID 4223_2020003) avsatt til avfallsanlegg.

5.3 Om resipienten

Avløpsvann fra avfallsanlegget ledes til Otraledningen. Ledningen ble etablert i 1995, og fører vannet til utslipp i Østergapet-indre (vannforekomstID 0130010301-2-C) ved munningen av Otra i Kristiansandsfjorden. Vannforekomsten er registrert med moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Ledningen munner ut i et dykket utslipp på 55 meters dyp. Kristiansandsfjorden er en dyp fjord (260 meter) med god vannutskiftning. Fjorden tilføres mye forurensninger, og miljøtilstanden overvåkes gjennom samordnet tiltaksorientert overvåkning etter vannforskriften.

Utvidelsen av deponiet vil innebære gjenfylling av tjernene Tvitjønnane. Tjernene har varierende vannstand, og har ikke permanent vannspeil eller noen fast avgrensning. Det er ikke direkte forbindelse til andre vann eller bekker, men tjernene inngår i vannforekomsten Otra – lakseførende strekning, bekkfelt (vannforekomstID 021-1232-R). Vannforekomsten er registrert med god økologisk og kjemisk tilstand.

6 Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

6.1 Forhåndsvarsel og uttalelser

Statsforvalteren forhåndsvarslet den 28.06.2024 saken i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5. Vi la også søknaden ut på vår hjemmeside. Frist for å gi uttalelse var 11.08.2024.

Vi har fått uttalelse fra Agder fylkeskommune, Statnett og Ingrid Wiik. En kort oppsummering av uttalelsene og Avfall Sør AS sine kommentarer til disse følger nedenfor.

Agder fylkeskommune, uttalelse av 09.08.2024

Fylkeskommunen understreker at de er myndighet etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag for vassdrag som ikke er lakse- eller sjørrettførende. De skriver videre at utvidelsen av deponiet også må behandles etter denne forskriften, og at Avfall Sør AS derfor må sende søknad om behandling.

Statnett, uttalelse av 07.08.2024

Statnett gjør oppmerksom på at planområdet berøres av eksisterende 250 kV HVDC Kristiansund - Kvarenes transmisjonsnettledning, og at det må tas hensyn til anleggene som de drifter ved utvidelse av deponiet.

Ingrid Wiik, uttalelse av 04.08.2024

Ingrid Wiik understreker at det for naboene er viktig at det ikke etableres ny aktivitet i buffersonen som er avsatt rundt avfallsanlegget.

Avfall Sør AS har sendt inn kommentarer til uttalelsene i brev av 30.08.2024. Her skriver dere at søknad er sendt inn til Agder fylkeskommune og at dere vil ta nødvendige hensyn ved anleggsarbeid nært høyspentanlegg. Videre presiserer dere at utvidelsen av deponiet vil være i området som er avsatt til deponi i reguleringsplanen, og dermed ikke vil påvirke buffersonen rundt anlegget.

Statsforvalteren har vurdert uttalelsene og kommentarene fra ved behandlingen av søknaden.

6.2 Utkast til endret tillatelse

Statsforvalteren sendte den 01.11.2024 utkast til endret tillatelse til Avfall Sør AS. Frist for å komme med kommentarer til utkastet var 13. november, og kravstillingen ble gjennomgått i møte den 06.11.2024. Vi mottok tilbakemelding på utkastet 09.11.2024.

Avfall Sør AS sine kommentarer til utkastet

I utkastet satte vi krav til at behandling av ordinært avfall til forbrenning skal være innendørs på fast ugjennomtrengelig dekke, og at lagring av ferdig pakket avfall skal skjermes mot nedbør. Vi satte også krav om at bunnaske fra forbrenningsanlegg skal mellomlagres på fast dekke med beskyttelse mot nedbør og vind. Avfall Sør AS har gitt en mer utførlig beskrivelse av hvordan avfallet håndteres i dag og forurensningspotensialet ved disse aktivitetene, og bedt om at Statsforvalteren aksepterer dette, eventuelt om at krav om annen håndtering ikke trår i kraft før i 2026.

I utkastet satte vi videre vilkår om at det for sigevann og overflatevann skal tas blandprøver. Avfall Sør AS har argumentert for at det er flere grunner til at det er utfordrende å ta blandprøver, inkludert risiko for feil med utstyr og utfordringer knyttet til mange delstrømmer fra ulike aktiviteter ved anlegget. Akkrediterte prøvetakingsmetode for flere parametere krever også ferske prøver. I tillegg har Avfall Sør AS bedt om at sortering av aske kan utføres utover normal driftstid gitt at støygrensene overholdes, søkt om noen endringer for farlig avfall og foreslått enkelte presiseringer.

Statsforvalterens tilbakemelding

Vi har vurdert innspillene og redegjørelsen fra Avfall Sør AS, og endret kravstilling til håndtering av ordinært avfall til forbrenning og bunnaske. I tillegg har vi tillatt at analyse av sigevannet og grunnvannets sammensetning baseres på stikkprøver og oppdatert avfallsmengdene i tabell 1 og 2 i vedlegg 1. Endringene av vilkårene i utkastet medfører at vi i noen tilfeller har satt andre vilkår for å redusere risiko for forurensning fra aktivitetene, eller presisert den driftsansvarliges plikter. Dette fremgår av tillatelsens krav til de enkelte aktivitetene ved anlegget.

7 Klagerett

Avfall Sør AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. Klagen bør inneholde informasjon om hvilke endringer som ønskes og en begrunnelse. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er fire uker fra dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Statsforvalteren i Agder.

Med hilsen

Ingunn Løvdal (e.f.)
miljøverndirektør
Seksjon forurensning

Veronica Skjævestad
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	Arendal
Kristiansand kommune	Postboks 4	4685	Nodeland
Vennesla kommune	Postboks 25	4701	Vennesla
Statnett SF	Postboks 4904 Nydalen	0423	Oslo
N01 Utilities AS	Postboks 1046 Hoff	0218	Oslo
N01 Real Estate AS	Postboks 1046 Hoff	0218	Oslo
Norway AS A Service AS	Postboks 1046 Hoff	0218	Oslo
Ingrid Ravnaas Wiik	Ravnås Gård, Ravnåsvegen 117	4706	Vennesla
Gunnhild Stensæter	Ravnåsvegen 100 C	4706	Vennesla
Forum for natur og friluftsliv Agder	c/o DNT Sør Gyldenløves gate 2	4611	Kristiansand S